Bezpłatnie

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 39. W Krakowie 21 października 1916. Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE" Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucye, korporacye, oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują „WIADOMOŚCI GOSPODARCZE" za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.

— Bez odpowiedzialności. —

Obrót skórą i produktami garbarskimi.

Unormowanie obrotu skórą.

Rozporządzeniem ministeryalnem z 16. października b. r. (Dz. p. p. 355) zarządzono, iż od dnia 24. października b. r. nie wolno więcej sprzedawać pewnych gatunków skór za poświadczeniami (Belegscheine), obowiązującemi dotychczas w myśl rozporządzenia z 5. lutego b. r. Dz. p. p. 28. Do tych gatunków skór należą skóry podeszwiane, branzle, skóry wierzchnie, blanki i skóra transparentowa bez różnicy grubości. Na mocy świeżo wydanego rozporządzenia należy skóry te sprzedawać wyłącznie Ministerstwu wojny lub obrony krajowej, legitymowanym przez nie organom odbiorczym lub też na mocy przekazu „Lederanweisung" Ministerstwa wojny (Oddział dla skór).

Do nabywania skór wymaganym jest również przekaz, wydany przez Ministerstwo wojny.

Normy rozdziału skór przedsiębiorcom konfekcyjnym ułożone będą przez Ministerstwa: wojny, obrony krajowej, handlu oraz robót publicznych.

Powyższe rozporządzenie oraz zakaz używania tych skór do innych wyrobów, jak artykułów zamówionych przez Zarząd wojskowy, obowiązują też dla skór importowanych z poza granicy celnej oraz dla skór wytwarzanych z surowców importowanych.

Wyjątek z pod niniejszego rozporządzenia stanowią importowane skóry wymienionych wyżej gatunków, które sprowadzono przed ogłoszeniem obecnego rozporządzenia, lub które sporządzone są z surowców przed tym czasem importowanych. Skóry te mają być zaopatrzone urzędową pieczęcią z dodatkiem słowa „przywóz" (Einfuhr). Obrót niemi nie jest ograniczony.

Wolne są również skóry niezdatne dla użytku wojskowego. Te gatunki zaopatrzone będą, jak dotychczas pieczęcią komisyjną, na dowód zwolnienia od zastrzeżenia dla potrzeb wojskowych.

Dla wyrobu, sprzedaży i używania skóry na pasy maszynowe obowiązują nadal dotychczasowe rozporządzenia.

W wyjątkowych wypadkach może Ministerstwo handlu udzielić specyalnych zwolnień od przepisów niniejszego rozporządzenia.

Właściciele zapasów skór winni co tygodnia oddawać Spółce zakupu skór (Lederbeschaffungs-Gesellschaft) lub odbiorcom specyalnie przez nią ustanowionym następujące skóry:

odpadki z wyrobu skóry gatunków wyżej wymienionych, lica, czoło, nogi, ogon, odłamki natłuszczone, odpadki blanszowane (Blanchierspäne),

skórę zwolnioną od użytku dla celów wojskowych,

skórę końską, garbowaną i natłuszczoną na sposób podeszew (czarną, naturalną i farbowaną),

wszystkie odpadki z przeróbki tych gatunków skóry, sortowane, (odpadki jakościowe, stancowane i cięte oraz skóra palona, Brennleder), o ile wytwórca nie używa ich sam do wyrobu obuwia wojskowego.

Odpadków przeróbki, znajdujących się w przedsiębiorstwie przed dniem ogłoszenia powyższego rozporządzenia, wolno używać do 30. października b. r. bez ograniczenia do wykończenia rozpoczętych wyrobów.

Rozporządzenie ministeryalne z 23. czerwca b. r. (Dz. p. p. 193) odnośnie do sprzedaży odpadków, uzyskanych przy przeróbce skóry, traci moc obowiązującą.

Spółka zakupu skóry rozporządzi odstawionymi zapasami skóry według wskazówek udzielonych przez Ministerstwo handlu.

Umowy kupieckie stojące w sprzeczności z przepisami niniejszego rozporządzenia są nieważne.

Właściciele i przechowawcy zapasów skór, zastrzeżonych dla użytku wojskowego oraz właściciele i przechowawcy zapasów zwolnionych od zajęcia, winni po otrzymaniu przekazu (Lederanweisung) z Ministerstwa wojny, ewentualnie polecenia wysyłki (Versandverfügung) ze Spółki zakupu skóry, zapakować towar i wysłać wskazanemu odbiorcy na jego koszt do oznaczonej miejscowości.

Równocześnie winien właściciel zapasów nadesłać odbiorcy wykaz gatunków, ciężaru i ilości wysłanej skóry, nadto rachunek i duplikat listu frachtowego, zawierający urzędowo podany ciężar przesyłki.

Odbiorca ma zapłacić natychmiast po otrzymaniu wykazów 80% ceny maksymalnej na skórę. Resztę należy wyrównać do dni czterech po otrzymaniu przesyłki, o ile odbiorca nie zakwestyonuje jakości towaru.

Wyrównanie ceny winno nastąpić po prawomocnem (rechtskräftig) orzeczeniu o jakości towaru. W wypadkach spornych nastąpi sądowe oznaczenie ceny maksymalnej.

W razie przymusowej odstawy skór do Zarządu wojskowego nastąpi oznaczenie ceny przez Zarząd. Przy zajęciu zapasów na mocy ustawy o świadczeniach wojennych obowiązują przepisy niniejszego rozporządzenia.

Skórę importowaną, opatrzoną pieczęcią urzędową z dodaniem słowa „przywóz", sprzedawać należy po cenie uwzględniającej cenę zakupu, koszta frachtu, cła i asekuracyi z dodaniem specyalnego wynagrodzenia w wysokości 8% ceny zakupu i kosztów transportu.

Kontrolę nad przestrzeganiem przepisów powyższych wykonywać będzie Ministerstwo handlu z inspektorami przemysłowymi lub innymi organami oraz Zarząd wojskowy.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia podlegają karze aresztu do 6-ciu miesięcy lub karze pieniężnej do 5000 K.

Unormowanie sporządzania i sprzedaży skóry szpaltowej oraz podeszew z tej skóry.

Rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 16. października b. r. (Dz. p. p. 356) zarządzono, iż wytwórcy skóry winni zapasy skóry szpaltowej (Spaltleder) po nabyciu bezzwłocznie garbować zapomocą dębnicy.

Do wyrobu podeszew i zelówek, sporządzonych z klejonych warstw skóry szpaltowej lub innej, wolno używać jedynie nierozpuszczalnych we wodzie spoideł. Każdy właściciel zamierzający sprzedać zapasy skóry szpaltowej podeszwy i zelówki z tej skóry, winien najpierw zaoferować je Spółce zakupu skóry w Wiedniu. Przymus oferowania obejmuje:

skórę szpaltową nieprzyrządzoną, garbowaną dębnicą,

natłuszczoną brązową lub czarną skórę wierzchnią szpaltową,

skórę szpaltową na branzle,

impregnowaną skórę szpaltową,

zelówki i podeszwy z klejonych warstw skóry szpaltowej.

Oferty należy przesłać listem poleconym do Spółki zakupu skóry w Wiedniu. Koszta przesyłki ponosi Spółka. Odpowiedź odnośnie do zgłoszenia skóry ma nadejść do oferenta w przeciągu 14 dni. W przeciwnym razie może właściciel oferujący swe zapasy, w dowolny sposób nimi rozporządzić.

W razie przyjęcia zaoferowanego towaru poda Spółka do wiadomości oferenta zarządzenia w sprawie odstawy skór.

Ministerstwo handlu może wydać przymus odstawy zapasów wyżej wymienionych skór przedsiębiorstwom lub osobom specyalnie ustanowionym.

W wyjątkowych wypadkach może Ministerstwo handlu zwolnić od przepisów niniejszego rozporządzenia.

Dla przekroczeń przewidzianą jest sankcya karna wedle analogicznych norm innych rozporządzeń.

Unormowanie obrotu skórami bydlęcemi, końskiemi i cielęcemi.

Rozporządzeniem ministeryalnem z 16. października b. r. (Dz. p. p. 357) ogłoszono przymus oferowania Centrali skór w Wiedniu zapasów skór cielęcych, skór cieląt odstawionych od matki i byczków jednorocznych. Począwszy od dnia 28. października należy w każdą sobotę zapasy wraz z całotygodniowym przyrostem oferować Centrali. Odnośnie do obrotu tymi gatunkami skór obowiązują rozporządzenia dotychczasowe. Publiczne przedsiębiorstwa transportowe przyjmować mają do przewozu tego rodzaju skóry, podobnie jak już dotychczas skóry bydlęce i końskie jedynie po załączeniu poświadczenia transportowego lub stałych poświadczeń zezwolenia na przewóz (Erlaubnisschein).

Przez skórę cielęcą rozumieć należy również skórę cielęcą na tornistry.

Skóry wymienionych gatunków, importowane z poza granicy celnej, podlegają również obowiązkowi oferowania Centrali. Zwolnione są tylko przesyłki importowanę przez wytwórców skór w celu przeróbki we własnem przedsiębiorstwie, o ile w przeciągu 14 dni po nadejściu towarów przedłożonem będzie Ministerstwu handlu i przez nie zatwierdzonem poświadczenie nadejścia przesyłki, t. zn. opis towaru potwierdzony przez urząd cłowy, oraz o ile możności, faktura.

Dla oferowania i sprzedaży skór importowanych obowiązują przepisy, wydane dla obrotu skórą, o ile przywóz udowodnionym zostanie w odpowiednim czasie.

Producenci mogą zakupywać skóry pochodzące z rzezi przymusowej pod warunkiem, iż ilości te zaznaczą w osobnej rubryce formularza zgłoszeń zapasów skór, przesłanego do Urzędu zgłoszenia skóry (Ledermeldestelle) przy Ministerstwie wojny oraz dołączą urzędowe poświadczenie, na dowód, iż skóra pochodzi z rzezi przymusowej.

Garbowania skór przydzielonych wytwórcom należy dokonać we własnych warsztatach przedsiębiorstw, którym owe skóry przydzielone zostały. Innym wytwórcom wolno oddawać do garbowania za zapłatą przydzielone zapasy skóry za zezwoleniem Ministerstwa handlu.

Handel znajdującemi się w stanie rozpoczętego garbowania (angegerbt) skórami bydlęcemi, końskiemi, cielęcemi, z cieląt odstawionych od matki oraz byczków jednorocznych, jakoteż handel skórami nie będącemi w stanie surowym (zielone, solone, suszone jest zakazany. Skór tych nie wolno zatem sprzedawać ani nabywać producentom.

W wyjątkowych wypadkach nastąpić może odstawa ich do Centrali skór, która przestrzegać będzie garbowania według wskazówek urzędowych.

Sankcya karna jak w innych rozporządzeniach.

Zgłaszanie zapasów skór wyprawionych i surowych.

Rozporządzeniem ministeryalnem z 16. października b. r. (Dz. p. p. 360) zarządzono, iż producenci oraz wszyscy właściciele i przechowawcy zapasów skór wyprawionych i surowych winni nadal jak dotychczas zgłaszać stan zapasów Urzędowi zgłaszania skór (Ledermeldestelle) przy Ministerstwie wojny w każdy wtorek według stanu z poprzedniej soboty. Od dnia 24. października b. r. należy jednak nadsyłać zgłoszenia na nowych przepisanych formularzach w podwójnych egzemplarzach. Nowe formularze są do nabycia w wymienionym wyżej urzędzie.

Od obowiązku zgłaszania zapasów uwolnieni są właściciele oddający lub oferujący zapasy posiadane bezpośrednio lub pośrednio Centrali. Rozporządzenie odnośnie do zgłaszania zapasów garbników i degrasu traci moc obowiązującą. Wytwórcy skór winni sortować zapasy skór podeszwianych i cielęcych według grubości (ciężaru) i przedkładać urzędowym komisyom kontrolnym w następujący sposób ułożone:

Skóry podeszwiane (całe i przepołowione skóry niewyprawione, plecy, krupony) o grubości do 4.5 mm. i ponad 4.5 mm.;

Skóry cielęce o ciężarze sztuki do 1 kg., ponad 1—1.4 kg., ponad 1.4 kg. do 1.8 kg. i ponad 1.8 kg., oddzielnie bronzowe i czarne.

Mniej wartościowych poniżej przeciętnej jakości skór nie wolno układać razem z innymi gatunkami lecz oddzielnie.

Zwykła sankcya karna.

Ceny maksymalne skór cielęcych na tornistry, oraz innych gatunków skór.

Rozporządzeniem ministeryalnem z 16. października b. r. (Dz. p. p. 358) zmieniono ceny maksymalne różnych gatunków skór. Nowe ceny obowiązują też przy umowach o dostawy, o ile zamówienie wykonano przed dniem wydania niniejszego rozporządzenia. W miejsce umówionych cen wyższych obowiązują ceny obecnie podane.

Rozporządzenie o zmianie cen maksymalnych za skórę cielęcą wchodzi w życie z dniem 18. grudnia 1916.

Obecnie oznaczone ceny maksymalne są następujące:

Skóry cielęce na tornistry: Za skóry tego rodzaju należy uważać bronzowe, czerwone i żółte skóry, nadto skóry w tych barwach oraz białem centkowane, o ile długość ich od nasady ogona do muszli usznej wynosi najmniej 80 cm. Skóry te mają być niepodziurawione, płaskie (flach) i nieleniące się. Cena maksymalna za skóry cielęce na tornistry wynosi o 1 K 50 hal. więcej niż cena ustanowiona rozporządzeniem ministeryalnem z 22. grudnia 1915 (Dz. p. p. 393) na inne gatunki skór cielęcych.

Skórę, przeznaczoną do wyrobu pasów, wolno sprzedawać po tej cenie, o ile producent otrzymał specyalne zezwolenie na wyrób tego rodzaju skóry, tudzież, o ile firma wytwórcy i nazwa „skóra na pasy" jest uwidocznioną pieczęcią na każdej sztuce.

Skóry wołowe: Skóry na branzle z szyji (do 3 mm grubości) za 1 kg . . . . K 11.—
skóra wierzchnia na rzemienie (ponad 2.5 mm grubości) bronzowa w kolorze naturalnym za 1 kg . . . . . „ 17.—
czarna gładka za 1 kg . . . . . . „ 16.—
skóra na pasy, t. j. skóra blankowa o 10% zawartości tłuszczu, rozdzielona o grubości 2—4 mm, solona, apretowana na cele wyrobu pasów, bronzowa w kolorze naturalnym za 1 kg . . . . „ 21.50

Skóra końska: Podeszwy branzlowe, szyje, tarcze, krupony, (garbowane na sposób podeszew) za 1 kg . . . . K 12.—

Skóra cielęca: bronzowa, czarna, czerniona (gewichst), garbowana dębnicą:
o wadze sztuki do 1.4 kg za 1 kg . . K 23.—
o wadze sztuki ponad 1.4 kg za 1 kg . „ 23.50
czarna, w inny sposób garbowana:
o wadze sztuki do 1.4 kg za 1 kg . . „ 22.—
o wadze sztuki ponad 1.4 kg za 1 kg . „ 22.50

czarna, czarna farbowana: cena maksymalna jest o 2 K niższa niż ceny wyżej podane. Ceny te odnoszą się do skór najlepiej garbowanych oraz do przyprawy z surowca nieuszkodzonego z krótkiemi nogami, bez głowy. — Za towar o gorszej jakości należy się niższa cena.

Ceny 23 K i 23 K 50 hal. za czysto dębnicą garbowaną skórę cielęcą mogą żądać tylko ci producenci, którzy otrzymali w tym celu specyalne zezwolenie Ministerstwa handlu. — Wytwórcy ci winni zachować sposób garbowania, używany w ich warsztatach przed udzieleniem zezwolenia oraz donieść natychmiast Ministerstwu handlu o ewentualnych zmianach. Wyższej ceny na podstawie tego zezwolenia mogą oni żądać tylko wtedy, gdy na każdej sztuce wybita jest pieczęć firmy producenta oraz wyrazy „skóra cielęca I."

Wszelkie inne ceny za skórę cielęcą tracą moc obowiązującą z dniem 17. grudnia b. r.

Spajane zelówki szpaltowe i podeszwy z tej skóry: impregnowane i prasowane zelówki z warstw sklejonych ze skóry szpaltowej za 1 kg . . . . K 12.—
podeszwy stancowane lub wycinane z tej skóry za 1 kg . . . . . . „16.—

W razie użycia skóry gorszej (nieziarnistej z plec) wolno żądać jedynie ceny niższej niż wyżej podana.

Przepisy o garbowaniu skór i wyrobie wyciągów garbniczych.

Na mocy rozporządzenia ministeryalnego z 16. października b. r. (Dz. p. p. 359) zakazano dodawania do ekstraktów garbniczych, znajdujących się w obrocie handlowym środków nieorganicznych oraz organicznych, obciążających (Beschwerungstoffe) jak n. p. glykoza, dekstryna, melassa itp.

Przy produkcyi i używaniu garbników sporządzanych i używanych przez wytwórców skóry we własnem przedsiębiorstwie należy po myśli rozporządzenia ministeryalnego z 12. lipca 1915 (Dz. p. p. 199) przestrzegać zakazu obciążania skóry.

Przy produkcyi skóry zastrzeżonej dla użytku wojskowego nie wolno używać sztucznych środków garbniczych, lecz jedynie naturalnych środków roślinnych i ekstraktów z nich sporządzonych.

Rozporządzenie ministeryalne odnośnie do używania mineralnych garbników w wyjątkowych

wypadkach (z 5. lutego b. r. Dz. p. p. 29) pozostaje nadal w mocy.

Wytwórcy skór winni stosować się ściśle do wszelkich wskazówek udzielonych im przez Ministerstwo handlu oraz przez Ministerstwo wojny odnośnie do jakości, sposobu garbowania oraz przyrządzania skóry, przeznaczonej do użytku wojskowego.

Zwykła sankcya karna.

Unormowanie obrotu.

Unormowanie obrotu burakami pastewnymi.

Rozporządzeniem ministeryalnem z 11. października b. r. (Dz. p. p. 350) unormowano obrót burakami pastewnymi, z wyjątkiem gatunków przeznaczonych do wyrobu cukru.

Rolnikom wolno używać buraków we własnem przedsiębiorstwie w celach pastewnych oraz dla przeróbki.

Kiszenie buraków pastewnych dozwolone jest tylko dla własnego użytku w gospodarstwie rolnem.

Sprzedawać wolno buraki jedynie Centrali środków pastewnych (Wiedeń I. Trattnerhof 1), której należy zaoferować przed dniem 25. października b. r. wszelkie zapasy buraków, według stanu z 13. października b. r. Z pod obowiązku oferowania wyjęte są zapasy poniżej 100 kg.

Centrala środków pastewnych może zwolnić właścicieli zapasów buraków od przymusu oferowania, o ile nabyli te zapasy dla własnego użytku przed dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

Ceny zakupu wynoszą:
za 100 kg świeżych buraków pastewnych K 4.50
za 100 kg suszonych buraków pastewnych
o 12% zawartości wilgoci . . . . K 46.—

W ceny te wliczone są koszta załadowania.

Centrala obowiązana jest oferowane zapasy w przeciągu sześciu tygodni odebrać i gotówką zapłacić. Centrala zakupi od handlarzy buraki również po cenach wyższych, o ile oferenci udowodnią, iż własne ich koszta przenosiły oznaczoną cenę.

Buraki pastewne, importowane z poza granicy celnej, z Węgier i obszarów okupowanych należy zaoferować do ośmiu dni po nadejściu przesyłki.

Do przesyłek buraków dołączyć trzeba specyalne poświadczenia transportowe. Przesyłki pochodzące z zagranicy, z Węgier, Bośni i Hercogowiny, oraz przesyłki nadane przez Zarząd wojskowy wolno nadawać bez poświadczeń.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karane będą grzywną do 5.000 K lub aresztem do 6-ciu miesięcy.

Zakaz używania do wyrobu musztardy nasion gorczycy, zawierających olej.

Ogłoszony w Nr. 38 „Wiadomości gospodarczych" komunikat w sprawie używania do wyrobu musztardy nasion gorczycy zawierających olej, musi być w pewnym kierunku sprostowany.

Mianowicie makuchy, pozostające po wyciśnięciu oleju z gorczycy, **zwraca** Centrala olejów i tłuszczów **właścicielowi**.

Zakaz używania cukru do wyrobu barwika piwnego.

C. k. Ministerstwo handlu zawiadomiło Namiestnictwo, iż wedle zasięgniętej opinii fachowej używanie cukru do wyrobu t. zw. barwika piwnego (Biercouleur) nie jest nieodzownie potrzebnem. Wobec tego **nie** będą w przyszłości wydawane zezwolenia na pobór cukru opodatkowanego na ten cel.

Poświadczenia transportowe dla przesyłek herbaty.

Rozporządzeniem ministeryalnem z 12. października b. r. (Dz. p. p. 351) zarządzono, iż dla przesyłek **herbaty** z kraju do kraju potrzebne jest zezwolenie, udzielone przez Wojenną Centralę kawową (Wiedeń I. Elisabethstrasse 1). Przesyłki przyjmowane będą do transportu jedynie po załączeniu do dokumentów frachtowych poświadczenia transportowego, wystawionego przez Centralę kawową na przepisanych formularzach.

Przy przesyłkach z poza granicy celnej, z Węgier, Bośni i Hercogowiny jakoteż nadanych przez Zarząd wojskowy oraz przy przesyłkach tranzytujących nie jest wymaganem takie poświadczenie.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5.000 K lub karze aresztu do 6-ciu miesięcy.

Nowe przepisy o wprowadzeniu w obrót mąki.

Na podstawie § 19. rozporządzenia Cesarskiego z dnia 11. czerwca 1916, (Dz. p. p. Nr. 176) zarządził Namiestnik dla Galicyi co następuje:

Rozporządzenie z dnia 31. maja 1916 L. 16217/ZAO., Dz. u. k. Nr. 69 przestaje obowiązywać.

Wszystkie gatunki mąki pszennej i żytniej wolno wprowadzać w obrót tylko w stanie niemieszanym, konsumentom jednak wolno je tylko wtedy sprzedawać, jeżeli odbiorca bierze równocześnie 20 prc. mąki jęczmiennej.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile nie podlegają ściganiu karno-sądowemu, karane będą na podstawie § 35. rozporządzenia Cesarskiego z dnia 11. czerwca 1916 Dz. p. p. Nr. 176, przez polityczne władze powiatowe grzywną do 2.000 koron, albo aresztem do 3 miesięcy, przy okolicznościach szczególnie obciążających grzywną do 5.000 K, albo aresztem do 6-ciu miesięcy.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Nowe przepisy o wyrobie chleba.

Na podstawie postanowień § 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20. grudnia 1915 Dz. p. p. Nr. 379 i artykułu 1 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 7. stycznia 1916 Dz. p. p. Nr. 11 zarządził Namiestnik dla Galicyi co następuje:

§ 1. rozporządzenia z dnia 1. czerwca 1916 L. 15941/ZAO., Dz. u. kr. Nr. 67, dotyczącego wyrobu chleba, traci w swem dotychczasowem brzmieniu moc obowiązującą i ma opiewać, jak następuje:

Do wypiekania chleba wolno używać tylko mąki chlebowej pszennej, albo mąki pszennej jednolitej, albo mąki żytniej jednolitej, jednak tylko w ilości 60 prc. ogólnej wagi mąki do wyrobienia, a pozostałe 40 prc. ogólnej wagi musi być przymusowo zastąpione mąką jęczmienną w ilości 20%, oraz miazgą ziemniaczaną również w ilości 20 prc.

Ten dodatek surogatu nie może być ani zwiększony, ani zmniejszony.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Uregulowanie obrotu ziemniakami ze zbioru r. 1916.

W następstwie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1916, Dz. u. p. L. 336, rozporządził Namiestnik dla Galicyi co następuje:

Zmieniając § 2. rozporządzenia Namiestnictwa z dnia 7. września 1916 L. 1451/XIX postanawia się, że także przy przesyłkach ziemniaków w ilościach do 100 kg poza granice Galicyi potrzebne jest poświadczenie transportowe.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Sprawy handlowe.

Ceny maksymalne cukru w handlu hurtownym i detalicznym w Galicyi.

Na podstawie rozporządzenia ministeryalnego z 29 września 1916 Dz. u. p. Nr. 335 zarządził Namiestnik dla Galicyi co następuje:

Do obliczenia ceny cukru w handlu hurtownym służą za podstawę ceny cukru w dużych głowach za 100 kg franko stacye kolejowe w Galicyi. Ceny te są wyszczególnione w urzędowej tabeli. Cenę innych sort cukru, to znaczy cukru nie w dużych głowach oblicza się przez doliczenie do powyższej ceny osobnego dodatku, wyszczególnionego w urzędowej tabeli dodatków do sorty.

Obie wymienione tabele są wyłożone do wolnego przeglądu we wszystkich władzach politycznych I. instancyi.

Cenę cukru w handlu hurtownym ustala się w ten sposób, że do ceny wymienionej w ustępie pierwszym dolicza się dodatek najwyżej 3 K za 100 kg.

W handlu detalicznym ustanawia się dla wszystkich miejscowości, w których znajdują się stacye kolejowe oraz dla miejscowości, oddalonych od stacyi kolejowej nie więcej jak 5 km. następujące ceny maksymalne:

I. W obrębie c k. wyższego Sądu krajowego w Krakowie:

a) jeżeli sprzedaż nie odbywa się w oryginalnem opakowaniu 1 K 13 h. za kilogram wszystkich sort rafinowanego cukru z wyjątkiem:

1) cukru kostkowego, którego cenę maksymalną ustanawia się na 1 K 17 h. za kilogram,

2) mączki cukrowej, której cenę maksymalną ustanawia się na 1 K 15 h. za kilogram,

b) jeżeli sprzedaż odbywa się w oryginalnem opakowaniu za 1 kilogram cukru:

1) duże głowy	1 K	10 h
2) głowy ponad 3 kg	1 „	11 „
3) głowy poniżej 3 kg	1 „	12 „
4) kostki w kartonach	1 „	13 „
5) kostki w skrzyniach	1 „	15 „
6) kostki krystaliczne w kartonach	1	14 „
7) mączka w workach po 25 kg i 50 kg	1 „	14 „
8) grysik w workach po 25 kg i 50 kg	1	13 „

II. W okręgu c. k. wyższego Sądu krajowego we Lwowie:

a) jeżeli sprzedaż nie odbywa się w oryginalnem opakowaniu 1 K 15 h. za kilogram wszystkich sort rafinowanego cukru z wyjątkiem:

3) grysiku cukrowego, którego cenę maksymalną ustanawia się na 1 K 15 h za kilogram.

6) kostki krystaliczne w kartonach . 1 „ 14 „

1) cukru kostkowego, którego cenę maksymalną ustanawia się na 1 K 19 h za kilogram.

2) mączki cukrowej, której cenę maksymalną ustanawia się na 1 K 18 h za kilogram,

3) grysiku cukrowego, którego cenę maksymalną ustanawia się na 1 K 17 h za kilogram,

b) jeżeli sprzedaż odbywa się w oryginalnem opakowaniu za 1 kilogram cukru:

1) duże głowy	1 K	12 h
2) głowy ponad 3 kg	1 „	13 „
3) głowy poniżej 3 kg	1 „	14 „
4) kostki w kartonach	1 „	15 h
5) kostki w skrzyniach	1 „	17 „
6) kostki krystaliczne w kartonach	1 „	16 „
7) mączka w workach po 25 kg i 50 kg	1 „	16 „
8) grysik w workach po 25 kg i 50 kg	1 „	15 „

W miejscowościach oddalonych od stacyi kolejowej więcej niż 5 km., a mniej niż 20 km może być do ceny podanej doliczony dodatek 3 h za 1 kg, a w miejscowościach oddalonych powyżej 20 km. 6 h. na kilogramie.

Miejscowości, w których ceny podwyższone o 3 względnie 6 h. pobierać można, ogłosi polityczna władza powiatowa.

Jeżeliby w handlu detalicznym sprzedawano w w oryginalnem opakowaniu inne sorty cukru aniżeli wyszczególnione, to cenę tego cukru oznacza się z doliczeniem dalszego dodatku w kwocie 5 K za 100 kg jako zysku detalisty.

Ceny podane odnoszą się tylko do cukru dostarczonego świeżo z cukrowni, który oznaczony będzie urzędową banderolą koloru zielonego.

Natomiast dla dawnych zapasów cukru (§ 17. ustęp 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29. września 1916, Dz. u. p. Nr. 335) zaopatrzonych banderolą żółtą obowiązywać będą ceny maksymalne, ustalone rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z dnia 18. sierpnia 1915 Dz. u. kr. Nr. 36. względnie z dnia 16. stycznia 1916 Dz. u. kr. Nr. 4 tudzież rozporządzeniem z dnia 11. października 1915 Dz. u. kr. Nr. 42.

Ceny te winny być w lokalach sprzedaży cukru tak długo uwidocznione, jak długo cukier ten będzie sprzedawany.

Niniejsze rozporządzenie wraz z obwieszczeniem które wyda polityczna władza powiatowa winno być uwidocznione w każdym lokalu sprzedaży cukru.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia, jakoteż wszelkie działania celem udaremnienia jego postanowień będą karane, o ile nie podpadają pod surowszy przepis karny, przez polityczne władze I. instancyi grzywną do 5.000 K lub aresztem do sześciu miesięcy.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 12. października 1916.

Stemplowanie załączników do ofert kupieckich.

Odnośnie do komunikatu w sprawie stemplowania załączników do ofert kupieckich zawartego w 32 numerze „Wiadomości gospodarczych" zamieszczamy wyniony odnośnego orzeczenia Trybunału administracyjnego z dnia 24. lutego 1916 Nr. 1339 ex 1916:

„Firma N. N. przedłożyła 10 grudnia 1914 Ministerstwu czeskiemu na podstawie rozpisanego konkursu ofertę, w której oświadcza gotowość wykonania robót żelazno-betonowych przy czeskiej państwowej szkole przemysłowej w Pilźnie. Do oferty załączone były drukowane przepisy konkurencyjne, ogólne i szczegółowe warunki budowy, wykaz robót, które miały być wykonane z wypisanemi cenami jednostkowemi oraz wyciągiem z wykazu profilów i armatur. Oferta podobnie jak i załączniki pisane są na papierze o zwyczajnym formacie kancelaryjnym z odciskiem pieczęci i podpisem oferenta i nie są opatrzone markami stemplowemi. Na podstawie przypisu urzędowego wymierzono dla oferty i jej załączników należytość zniżoną w kwocie K 11.— oraz podwyższoną w kwocie K 22.— i wymiar ten utrzymano w mocy po wniesionym rekursie, co zostało zaczepione w zażaleniu, jako nieuzasadnione w ustawie.

Trybunał administracyjny uważa zakwestyonowane rozstrzygnięcie, które nie uznało opartego na § 9. ustawy z 29. lutego 1864 Dz. p. p. Nr. 20 zwolnienia od opłaty należytości stemplowej jedynie z tego powodu, że wymienione dokumenty nie były pisane w formie listu, — za ustawowo nieuzasadnione.

Jakkolwiek bowiem załączniki istotnie nie miały formy listu, to okoliczność ta nie sprzeciwia się ich zwolnieniu od obowiązku stemplowania wedle zacytowanego przepisu ustawowego, jak to już orzeczono w kilku rozstrzygnięciach (patrz w szczególności rozstrzygnięcie z 23. grudnia 1915 L. 8225). Wedle zapatrywania prawnego Trybunału każde pismo kupca względnie przemysłowca, wystosowane przez niego w sprawach jego handlu względnie jego przedsiębiorstwa jednostronnie do osoby drugiej, wolne jest od opłaty stemplowej **bez względu na jego formę**.

Zakwestyonowane orzeczenie należało tedy znieść jako ustawowo nieuzasadnione".

Wywóz z Niemiec.

W Niemczech **zakazano** wywozu i przewozu lokomotyw parowych, maszyn parowych, maszyn poruszanych wodą, motorów palnych, eksplozyjnych i gazowych; pługów wszelkiego rodzaju (również o popędzie elektrycznym) z przynależnemi maszynami (pługi parowe itd.), poszczególnych części maszyn (części zastępczych i rezerwowych), maszyn do cięcia szkła; pieców do topienia metali, maszyn i aparatów do fabrykacyi artykułów gumowych bez szwu, przedmiotów należących do wyposażenia okrętów, jak: pasy ratunkowe, podwodne aparaty sygnałowe, części składowych maszyn okrętowych, śrub okrętowych, przyrządów do opalania kotłów okrętowych; maszyn pomocniczych okrętowych, jak maszyn sterniczych, wind do kotwic, pomp powietrznych, przyrządów do wytwarzania wody świeżej i do picia oraz wagonów automobilowych.

Wezwanie do oferowania koszul męskich i kalesonów.

Centrala bawełniana wzywa posiadaczy większych ilości koszul męskich i kalesonów dzianych, włóczkowych lub trykotowych o wadze poczawszy od 280 gr. sztuka, nadto flanelowych lub barchanowych, z materyi „vigogne" lub „beige" (o tej samej wadze) do jaknajrychlejszego oferowania wymienionych artykułów.

Oferty oraz próbki przesyłać należy na ręce Centrali bawełnianej, Oddział towarowy, (Baumwollzentrale, Warenabteilung) w Wiedniu (I. Maria Theresienstrasse 32—34).

Oferty przesyłać trzeba bezzwłocznie; w razie bowiem, gdy dobrowolne zgłoszenia nie wykażą ilości potrzebnych Zarządowi, nastąpi przymusowe zajęcie tych towarów.

Stosunki z Król. Polskiem.

Obrót handlowy w obrębie obszaru okupowanego i wywóz z obszaru okupowanego.

Rozporządzeniem z 4. października 1916 zarządził Naczelny Wódz armii dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje.

Każdy wywóz z obszaru okupowanego towarów, których wywóz nie jest zakazany, musi być zgłoszony w Komendzie obwodowej, z której okręgu urzędowego wywóz następuje.

Zgłoszenie będzie potwierdzone z podaniem miejsca pochodzenia, rodzaju towarów i miejsca wywozu.

Jenerał-Gubernator może w drodze rozporządzenia uzależnić obrót między poszczególnymi obwodami co do niektórych artykułów, od pozwolenia komendy obwodowej lub poddać go innym ograniczeniom.

Przy przekroczeniach, oznaczonych w pierwszym ustępie, oraz przy przekroczeniach ograniczeń obrotu, można obok kary orzec utratę towarów, będących własnością skazanego, które są przedmiotem orzeczenia karnego. Jeżeli towary zostały już sprzedane, można uznać cenę kupna za przepadłą.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Komunikacye.

Pociąg popołudniowy do Zakopanego.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie przedłożyła c. k. Dyrekcyi kolei państwowych wniosek o jak najrychlejsze zaprowadzenie popołudniowego połączenia osobowego pomiędzy Krakowem a Zakopanem oraz stacyami na tym szlaku położonemi.

Za przywróceniem tego dogodnego połączenia przemawia wzgląd na utrzymanie ruchu turystycznego do Zakopanego i Tatr, posiadającego dzisiaj doniosłe znaczenie gospodarcze dla największego środowiska sportowego i turystycznego w kraju, niemniej zaś fakt, że tak w Zakopanem, jak w kilku miejscowościach leżących na szlaku Kraków-Zakopane przebywa obecnie szereg urzędów i znaczna ilość rodzin ewakuowanych ze wschodniej części Galicyi, które utrzymują żywe stosunki z Krakowem i miastami na wschód położonemi, a którym obecny brak dogodnej komunikacyi z Krakowem daje się dotkliwie odczuwać.

Informacye.

Używanie parcel budowlanych pod uprawę roślin jadalnych i pastewnych.

Po myśli rozporządzenia ministeryalnego z 11. października 1916 (Dz. p. p. 352) mogą zarządy gminne lub wyznaczone przez władzę polityczną I. instancyi osoby trzecie wziąć aż do 15. października 1917 w uprawę nieuprawione w roku 1916 parcele budowlane, zdatne pod zasiew roślin jadalnych i pastewnych, podobnie jak parcele, których uprawą zajęły się w roku 1916 wspomniane władze, — o ile właściciel do 7. listopada b. r. nie zawiadomi tych władz, iż uprawę sam podejmie.

Jeśli właściciel do 7. listopada b. r. udowodni władzy politycznej I. instancyi, że parcelę przed 15. listopada odda pod budowę lub użyje w sposób, który wyklucza uprawę, rozstrzyga wspomniana władza, czy i na jaki przeciąg czasu dopuszczalną jest uprawa przez zarząd gminny lub osoby trzecie.

Komisye dla żniw lub w ich braku naczelnik gminny dbać mają o to, ażeby parceli takich użył o ile możności sam właściciel pod uprawę wymienionych roślin.

Dochód uzyskany z uprawy gruntu przypada uprawiającemu, właściciel zaś nie może mieć żadnych pretensyi do udziału w zyskach.

Po dokonaniu zbiorów gaśnie wszelkie prawo uprawiającego do gruntu.

Osoby, podające fałszywe informacye w celu zwolnienia parceli od obowiązku uprawy, karane będą grzywną do 5.000 K. lub aresztem do sześciu miesięcy.

W razie zaniedbania uprawy mimo zgłoszenia grozi kara aresztu do 4-ch tygodni lub kara pieniężna do 1.000 koron.

Zmiany w rejestrze handlowym.

Zmiany i dodatki przeprowadzono przy firmach:

„Kilim" stowarz. zar. z ogr. por. w Zakopanem (zmiany w zarządzie).

Towarzystwo rolniczo-zaliczkowe w Nowym Targu (zmiana statutu).

Spółka oszczędności i pożyczek w Rudniku (wybór nowych członków zarządu).

Spółka oszczędności i pożyczek w Świniarsku (zmiany w zarządzie).

Spółka oszczędności i pożyczek w Książnicach (wybór nowego członka zarządu).

Odpowiedzialny redaktor: Dr. Rudolf Beres. Nakład i własność Izby handlowej i przemysłowej. — Czcionkami Drukarni Narodowej w Krakowie.